

Бекітілген

Президиумының шешімімен

Министрлер Кеңесі

Қазақ КСР

4 қыркүйек 1990 ж

№21-VIII

КОНЦЕПЦИЯ АҚПАРАТ ҚАЗАҚ КСР

*Шешім бойынша құрылған жұмыс
тобымен дайындалған*

Қазақ КСР Министрлер Кеңесі

Президиумының Есептеу

техникасын пайдалану және

дамыту жөніндегі комиссиясы

есептеу техникасы

Алматы, 1990 ж

1. КІРІСПЕ

Бүкіл елдің, атап айтқанда, республиканың ғылыми-техникалық прогресінің маңызды бағыттарының ішінде қоғамды ақпараттандыру негізгі болып табылады. Бүгінгі таңда ақпараттандыру адам қызметінің барлық салаларын, материалдық өндірістің барлық салаларын, өмір сүрудің қажетті деңгейін және адамның рухани қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз ететін салаларын қамтыған процесс. Осыған байланысты ақпараттандыру Қазақ КСР-мен бір жағынан, тұтастай алғанда елді ақпараттандырудың құрамдас бөлігі, екінші жағынан, өзін-өзі қаржыландыру және өзін-өзі басқару жағдайында республиканың жұмыс істеуіне байланысты процестердің таптырмас құрамдас бөліктерінің бірі. Жаңа әлеуметтік, экономикалық және саяси үдерістер жаңа ақпараттық технологияларды, қоғамды ақпараттандырудың принципті жаңа деңгейлерін талап етеді.

Жалпы КСРО-дағы ақпараттандыру мәселелері бойынша қазіргі жағдайды сыни, ал республика бойынша апатты деп бағалауға болады. Бірқатар параметрлер бойынша Кеңес Одағы мен дамыған, тіпті дамушы елдер арасындағы алшақтықты 10-20 жыл деп бағалауға болады. Республика одақтық деңгейден тағы он жылға артта қалды. Республикада информатика саласына инвестиция өте аз болғандықтан, қолда бар қаражат компьютерлік технологиялар қорын пайдаланудан тиісті табыс алмай, мақсатты пайдаланылмады.

Қазіргі уақытта республикада ақпараттандыру процесі Р.0.77.01 «Қазақ КСР министрліктері мен ведомстволарында 1986-жылға арналған автоматтандырылған жүйелерді құру, дамыту және есептеуіш техниканы тиімді пайдалану» республикалық бағдарламасы шеңберінде жүзеге асырылуда. 1990 ж. және 2000 жылға дейінгі кезеңге арналған» Ұлттық бағдарлама шеңберінде қабылданған.

Қазақ КСР-де әртүрлі мақсаттағы әзірленетін және әзірленетін автоматтандырылған жүйелерді техникалық қамтамасыз ету негізі 3500-ге жуық компьютерді құрайтын республиканың компьютерлік паркі болып табылады, оның ішінде: жалпы мақсаттағы процессорлар негізіндегі 430-дан астам компьютерлік жүйелер, 570-тен астам басқару жүйесі. және шағын процессорларға негізделген есептеу жүйелері және елдің басқа аймақтарынан жеткізілген 2500-ден астам дербес және микрокомпьютерлер. Жалпы мақсаттағы процессорларға негізделген компьютерлік парктің 50%-дан астамы ескірген үлгілер (ЕС-1020, ЕС-1022, Минск-32, Nairi және т.б.). Өзімше қолда бар есептеу құралдарының техникалық деңгейі техниктер артта қалды ұқсас шетелдік үлгілерден функционалдық көрсеткіштері бойынша орта есеппен 10-20 жыл ішінде (көрсетілетін қызметтердің тізбесі, жылдамдығы, жады, материал сыйымдылығы, дайындалуы, сенімділігі, энергия тұтынуы және компьютердің қажетті перифериялық жабдықпен, телеөңдеу құралдарымен және репрографиялық құралдар).

343 автоматтандырылған жүйенің жұмыс істеуіне негіз болып табылатын қолданыстағы компьютерлік парк қанағаттанарлықсыз пайдаланылуда. Республиканың министрліктері мен ведомстволарының көптеген есептеу орталықтарында орташа тәуліктік компьютерлік жүктеменің төмендігі байқалады. Алгоритмдер мен бағдарламалардың республикалық қоры жоқ.

Қазақстандағы информатиканың дәстүрлі құралдарын (телефон, теледидар, радиохабар тарату және т.б.) білдіретін байланыс саласының қазіргі жағдайы халық шаруашылығы мен халықтың байланыс қызметтеріне қажеттіліктерін қанағаттандыру деңгейінің төмендігімен, телерадио хабарларын тарату, сондай-ақ олардың дамуының сапалық және сандық көрсеткіштері жалпы елдегіден төмен. Қазақстанда жергілікті телефон желілерінің өсуімен салыстырғанда қалааралық және аймақтық байланыс арналары желісін дамытуда елеулі артта қалды. Автоматты және жартылай автоматтық жабдықтармен жабдықталған қалааралық телефон байланысы арналарының үлесі бойынша республика одақтық республикалар арасында 11 орында, ал 100 адамға шаққандағы жалпы пайдаланатын телефон аппараттарының саны бойынша 9 орында.

Дегенмен, осы уақытқа дейін	жоқ	сенімді	әдістері
ақпараттық технология деңгейін өлшеу. Әртүрлі мақсаттарға арналған автоматтандырылған		пішін	
басқару жүйелерінің саны бойынша қолданыстағы статистика,		шығындар көрсеткіштері	қосулы
олардың жасалуы сенімді бола алмайды		критерийлері	бағалаулар
тиімділігі, сондықтан республиканың ақпараттандыру жағдайын талдау белгілі бір дәрежеде сараптамалық бағалауларға сүйенеді.			

Негізгі әсер ететін факторлар	қосулы	артта қалу	республикалар,
SVT өнеркәсіптік өндірісінің болмауы, әлсіз ғылыми-конструкторлық база және одан да төмен		деңгейі	дайындығы
қоғам жаңа ақпараттық технологияларды қабылдауға бағытталған.			

Бірге Дегенмен, бүгінгі ақпараттандыруды түсіну дамуды қажет етеді жан-жақты ақпараттық инфрақұрылымды қалыптастыруға көзқарас, негізі болып табылады тиімді пайдалану үшін бүкіл дизайн компьютерлік құралдар.

Қоғамды ақпараттандыру қазіргі жағдайда қоғам дамуының негізгі мәселелерін толық және тиімді шешу мүмкін емес құрал болғандықтан, табиғи жалпы және оның өңірлері бойынша ұлттық ақпараттандыру жобасын іске елдер асыру қажеттілігі. Бұл концепция республиканы ақпараттандыру жолында барлық туындайтын мәселелер ауқымын белгілеуге, қозғалыс бағыттарын және қозғалысты жүзеге асыруға мүмкіндік беретін шараларды белгілеуге арналған. осындай

Ақпараттандыру мақсаттарына қол жеткізу үшін қажетті ресурстармен қамтамасыз ету көлемін бағалау айтарлықтай жоғары. Осы тұжырымдамада ұсынылған ақпараттандыру саласындағы мемлекеттік республикалық саясатты өзін-өзі дамыту, өзін-өзі қаржыландыру және

өзін-өзі қамтамасыз ету мемлекеттік бюджет қаражатының үлесін ақпараттандыруға жұмсалатын барлық шығындардың 20-25%-дан аспайтын шамаға дейін төмендетуге мүмкіндік береді.

Республиканы ақпараттандыру тұжырымдамасы «Қазақ КСР-ін ақпараттандыру» республикалық ғылыми-техникалық бағдарламасын дайындауда оны жүзеге асырудың орындаушылары, уақыты мен ресурстары бойынша сараланған нақты шараларды негізінен қарастырады;

2. РЕСПУБЛИКАНЫ АҚПАРАТ БЕРУДІҢ МАҚСАТЫ

Қазақ КСР-ді ақпараттандырудың мақсаты жоғары деңгейде ұйымдастырылған ақпараттық инфрақұрылымды құру арқылы қоғамдық өндірістің тиімділігін айтарлықтай арттыруға, интеллектуалдық және мәдени әлеуетті, республиканың бүкіл халқының өмір сүру сапасы мен деңгейін арттыруға ықпал ету болып табылады. . Жаңа ақпараттық технологияларды енгізу мыналарға ықпал етуі тиіс:

әлеуметтік:

- арқылы денсаулық сақтаудың жаңа сапалы деңгейін қамтамасыз ету микропроцессорлық және компьютерлік технологияларды қолданатын медициналық бұйымдарды, ақпараттық-диагностикалық жүйелер мен құрылғыларды кеңінен қолдану;
- құру және енгізу арқылы білім сапасын арттыру компьютерлік оқыту жүйелері, біліктілікті арттырудың арнайы жүйелері;
- жүйелерді кеңінен енгізу арқылы халықтың өмір сүру деңгейін арттыру қоғамдық игіліктерді бөлу мәселелерін шешу кезінде әлеуметтік әділеттілік қағидаттарын практикаға енгізуді қамтамасыз ететін бұқаралық қызмет көрсету;

- пайдалану мақсатында тіршілік ету ортасын бақылау халықты хабардар ету және ескерту;

- халықтың бос уақыты мен демалысының жаңа нысандарын дамыту;
- тізбесін кеңейту және көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыру халыққа;
- неғұрлым қолайлы еңбек жағдайын жасау, оны интеллектуалдандыру жұмысшылардың шығармашылық қабілеттерін неғұрлым толық ашу мақсаты;

экономикалық тұрғыдан:

- материал сферасының құрылымдық түрленуін қамтамасыз ету Апыр-ай ғылымды көп қажет ететін салаларды дамытуға, ресурстарды үнемдейтін технологияларды енгізуге негізделген өндіріс;
- ғылыми-техникалық прогресті жеделдету, уақытты қысқарту және ғылыми-зерттеу және жобалау жұмыстарының деңгейін арттыру;

- күшейту өндіріс қосулы негізі пайдалану В

микропроцессорлық технологияның технологиялық жабдықтары;

- ауқымды әлеуметтік және салдарын модельдеу экономикалық жобаларды іске асыруға дейін, жаңа ақпараттық технологиялар мен шешімдер қабылдау жүйелерін енгізу негізінде заманауи басқару және болжау әдістерін енгізу;

саяси жағынан:

- қалың бұқараның қолжетімділігі үшін қажетті жағдайлар жасау ақпарат;

- принциптерді ұтымды біріктіру мүмкіндігін қамтамасыз ету жалпы республиканың, облыстардың, қалалардың және аудандардың елдің, республиканың және оның жекелеген аймақтарының мүдделерінде өзін-өзі басқаруы және өзін-өзі қаржыландыруы;

- нығайту қоғамның саяси институттары артында тексеру

демократияландыру мен жариялылық, адамдарды жақындастыру мен топтастыру, этносаралық және басқа да қоғамдық қатынастардағы шиеленісті азайту мәселелерінде ақпараттық технологиялар.

Ақпараттандыру – болашаққа қажетті ғылыми-техникалық серпіліс. Бұған барлық дамыған елдер келісіп, ақпараттандыруға жоғары басымдық беріп, негізгі ресурстар мен күш-жігерді осы мақсатқа бағындырады.

Ақпаратқа ие болу – экономикалық және саяси билікке ие болу. Ақпаратты иемдену оны өңдеу, беру және пайдалану құралдары мен әдістеріне меншік құқығынсыз немесе еркін қол жеткізусіз мүмкін емес. Ақпараттандыру республиканың экономикалық егемендігінің жаһандық факторы екенін анық түсіну керек.

3. РЕСПУБЛИКАНЫ АҚПАРАТТАНУДЫҢ НЕГІЗГІ ПРИНЦИПТЕРІ

Экономикалық дамудың аймақтық ерекшеліктерін және республикада компьютерлік технологияны қолдану жағдайын ескере отырып, ақпараттандыруды келесі принциптер негізінде жүзеге асырған жөн:

1. Басқа бағдарламалармен үйлестіру принципі әлеуметтік-экономикалық Қазақ КСР-нің дамуы, бұл ақпараттандыру дамуының республиканың бүкіл халық шаруашылығының дамуымен өзара тәуелділігі мен теңгерімділігін білдіреді.

2. Өзін-өзі дамыту және өзін-өзі қаржыландыру принципі процесс екенін білдіреді. Ақпараттандыру үнемі жаңа ақпараттық процестер мен қажеттіліктердің қалыптасуы, процестің кеңдігі мен тереңдігі, информатиканың сала ретінде өзін-өзі қамтамасыз етуін қамтамасыз ету есебінен кеңейтілген ауқымда қайта өндірілуі тиіс. Ақпараттандыру республика экономикасына «артылған» қосымша ауыртпалық ретінде көрінбеуі және басқа өмірлік маңызды бағдарламалармен бәсекеге түспеуі керек. Бар және орталықтандырылған

бірқатар мәселелерді шешу үшін қаржыландыру, республиканы ақпараттандыру негізінен өз ресурстарына құрылуы тиіс. Мемлекеттік тапсырыстар және орталықтандырылған күрделі салымдар түріндегі орталықтандырылған қаржыландыру ақпараттандырудың стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған (мысалы: инфрақұрылым, білім базасы және т.б.). Ақпараттандырудың қолданбалы аспектілері министрліктер мен облыстық бюджеттерден қаржы ресурстарын тарта отырып, мемлекеттік, кооперативтік және аралас кәсіпорындардың қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

3. Өзін-өзі басқару принципі өзінің жеке дамуы мен жүзеге асуын білдіреді ақпараттандыру саласындағы республикалық саясат. Оны жүзеге асыру ақпараттандырудың республикалық саласын құрудан, орталық пен республиканың құқықтарын, міндеттері мен функцияларын нақты бөлуден, республикалық, одақтық және одақтық-республикалық кәсіпорындар мен ұйымдар арасында тапсырыстарды бәсекелестікпен орналастырудан, ақпараттандыру жүйесін құрудан тұрады. ведомстволық бағыныстылығына қарамастан барлық кәсіпорындар мен ұйымдар үшін міндетті республикалық стандарттарды және басқа да талаптарды.

Бұл ретте республикада өзіміздің аймақтық саясатымызды дамыту қажет. Республиканың ақпараттандыру стратегиясы, біріншіден, республика аймақтарының өз мүмкіндіктеріне сәйкес келетін, екіншіден, жалпыодақтық және сыртқы нарықтарда лайықты бәсекеге қабілетті, үшіншіден, өндірістер мен өндірістерді құруға бағытталуы тиіс. , республиканың қоғамдық еңбек бөлінісі шеңберінде қамтылмаған қажеттіліктерін қанағаттандыру.

4. Республиканы ақпараттандыру процесі талап етеді белсенді қатысу Қазақстан одақтық және халықаралық еңбек бөлінісіндегі . Бұл іргелі зерттеулер жүргізуді, кадрларды түпкілікті даярлауды және қайта даярлауды, жаңаларын салуды және шетелдік компаниялармен бірлескен кәсіпорындар құруды қамтамасыз ететін ғылыми, оқу және өндірістік кешендерді құру қажеттілігін анықтайды. электронды техника мен телекоммуникация, СЭВ елдерімен бірлескен ғылыми-техникалық бағдарламаларды қалыптастыру, студенттерді оқыту, шетелдік университеттер мен ғылыми орталықтарда тәжірибеден өту және мамандарды даярлау.

5. Қоғамды ақпараттандыруға озық дайындау принципі қоғамның ақпараттық қажеттіліктерін уақтылы және толық қанағаттандыру, жеке шығармашылықты дамытуға арналған БТ құралдарының функционалдық элементтерін және тұрмыстық техниканы халыққа кеңінен сату, клубтарды, оқу орталықтарын, ойын кітапханаларын және т.б. құру арқылы қамтамасыз етілуге тиіс. .

Әлеуметтік тілде бұл – ақпараттық технологияларды тұтынушылық қызмет пен материалдық өндіріс саласында кеңінен қолдану, ақпараттық технологияның демонстрациялық объектілерін құру, ақпараттың ашылуы мен қолжетімділігі, бұқаралық ақпарат құралдарын үгіт-насихат және жарнама үшін пайдалану, компьютерлік білім беру. республикада қолайлы психологиялық климат құру.

ақпараттандыру идеяларын қабылдау және ақпараттандырудың әлеуметтік тапсырысын қалыптастыру.

6. Информатиканың дамуындағы қостілділік (көптілділік) принципі.

Ақпараттандыру ұлтаралық қарым-қатынас мәселесін шешуге тиімді әсер етуі керек. Мемлекеттік қазақ-орыс қостілділігі және біздің көпұлтты республикамызды мекендейтін халықтардың басқа тілдерінің тең дәрежеде дамуы ақпараттандырудың мынадай мәселелерін шешуді талап етеді:

- көмегімен пернетақталарды шығаруды ұйымдастыру

қазақша және басқа да әліпбилер, дербес компьютерлер мен компьютерлік техниканың басқа да сыртқы құрылғыларын олармен қазақ тілінде және республикамызды мекендейтін халықтардың басқа тілдерінде байланысу үшін бейімдеу;

- ғылыми-техникалық ақпаратты, құжаттарды беруді ұйымдастыру және Республикалық ақпараттық-есептеу қызметі (РАҚ) және ол көрсететін ақпараттық қызметтер негізінде қазақ тіліндегі және басқа да ұлттық тілдердегі хаттар;

- оқу орындарында, информатика орталықтарында әзірлеу және енгізу компьютерлерді, мегафонды және аудиовизуалды жабдықты пайдалана отырып, қазақ тілін оқытудың жеделдетілген әдістері;

- машинаны қамтамасыз ететін ДК негізіндегі жүйелерді құру және енгізу қазақ тілінен орыс тіліне және керісінше, сондай-ақ басқа ұлттық тілдерге жолдан-жолға аударма.

4. РЕСПУБЛИКАНЫ АҚПАРАТТАНДЫРУДЫҢ БАҒЫТТАРЫ

Қоғам алдында, басқаруда, өндірісте, қоғамдық-саяси қызметте, күнделікті өмірде және бос уақытты ұйымдастыруда ақпараттандыру мәселелерін шешу кезіндегі басты талап ретінде қалыптасқан мәселелердің тұтас кешенін шешудің сапалы жаңа деңгейін қамтамасыз ету, назар аудару керек ақпараттандырудың негізгі бағыттарын анықтауға міндеттейді. Сонымен бірге, өндірістік емес саланы және халық шаруашылығының бастапқы буындарын – кәсіпорындарды, бірлестіктерді, ұйымдар мен мекемелерді ақпараттандыруға барынша күш салу түбегейлі ұмтылыс болуы керек. Бұл РАСУ шеңберінде басқарудың ұйымдастырушылық-экономикалық автоматтандырылған жүйелерін және олардың жоғарғы буындарын дамытудың тәжірибеде қалыптасқан басымдығының жойылғанын білдіреді. Төменнен жоғарыға қарай ақпараттандыру - алдағы оқиғаларға стратегиялық тұрғыдан жаңа көзқарас.

Ақпараттандырудың әр түрлі процесінде үш негізгі құрамдас бөліктерді бөліп көрсетуге болады:

- функционалды бағытталған ақпаратты құру технология;

- ақпараттық инфрақұрылымды құру;
 - әлеуметтік-экономикалық, ғылыми-ұйымдастырушылық дамуы
- ақпараттандырудың құқықтық шарттары.

4.1. ӘЛЕУМЕТТІК САЛАЛАРДЫ АҚПАРАТТАНДЫРУ.

Ақпараттандырудың функционалдық бағытында әлеуметтік салаға, атап айтқанда денсаулық сақтау, экология, білім, әлеуметтік қамсыздандыру, тұрмыстық қызмет көрсету және мәдениет салаларына жаңа ақпараттық технологияларды енгізуге басымдық беріледі.

Денсаулық сақтау саласында халыққа жаппай профилактикалық және диагностикалық қызмет көрсету үшін автоматтандырылған кешендер (стационарлық және жылжымалы) құру қажет; негізгі жұқпалы және жүрек-қантамырлық, ісік ауруларын, қант диабетін медициналық тексеруге арналған халық денсаулығын бақылау және бақылаудың автоматтандырылған жүйелері; жедел медициналық көмекті, клиникалық диагностикалық зертханаларды, клиникалық ауруханаларды басқарудың автоматтандырылған жүйелері; таратылған «денсаулық сақтау» деректер банктерін, эмпирикалық медицина бойынша деректер банктерін және т.б. дамыту. Үйде диагностикалық жүйелерді дамыту, дәрігерлерді емдеу карталарын жүргізудің әдеттегі жұмысынан босату қажет.

Халыққа банктік қызмет көрсету саласында банктік өндіріс технологиясын кешенді автоматтандыру негізінде жинақтарды ақпараттандыруды жетілдіру қажет. Бұл ретте халыққа төлем қызметтерін көрсетудің жаңа технологияларын жасауға басымдық беру қажет; банк қызметін жоғары тиімді басқарудың экономикалық-математикалық әдістерін қолдану, заманауи қаржылық ақпарат тасымалдаушыларды және мамандандырылған техникалық құралдардың қажетті спектрін енгізу. Тауарлар мен қызметтер үшін халыққа қолма-қол ақшасыз есеп айырысудың интеграцияланған автоматтандырылған жүйесін (CASER) типтік жобалық шешімдерді кезең-кезеңімен енгізуді жүзеге асыру.

Халыққа банктік қызмет көрсету саласындағы ақпараттандыру мыналарға мүмкіндік береді:

- жаңа төлемді енгізу негізінде қолма-қол ақша айналымын қысқарту
- несиелік карталар түріндегі қаражат;
- республикадағы ақша айналымын нығайту;
 - барлығында халыққа қызмет көрсету сапасын арттыру және уақытын қысқарту
- сауда, коммуналдық, тұрмыстық және басқа ұйымдардың есеп айырысу-кассалық операцияларының түрлері.

Тұрғын үй мәселелерінде тұрғын үй мәселесін шешуді ұйымдастыру және басқару процестерін автоматтандыру, оның ішінде облыстарды, қалаларды дамытудың негізгі міндеттерін шешумен байланыстырылған және теңгерілген ұзақ мерзімді негізделген бағдарламаны әзірлеуді, аудандар мен ауылдар;

жылдық және бесжылдық жоспарларды қалыптастыру, тұрғын үй кеңістігін ағымдағы бөлуді басқару негізінде ұзақ мерзімді бағдарламаның орындалуын талдауды, бағалауды және басқаруды қамтамасыз ету; барлық тұрғын үй ресурстарын анықтау, есепке алу және пайдалану; тұрғын үй-жайларды айырбастау және ауыстыру және т.б.

Мәдениетті дамыту саласында кітапхана ісін, кино өндірісін ақпараттандыруға, көрмелерді, мұражайларды ұйымдастыру мен олардың жұмыс істеуіне, халыққа ақпараттық-анықтамалық қызмет көрсетуге, сәулет және тарих ескерткіштерін қорғауға ерекше назар аудару қажет.

Тұрмыстық секторда тауарлар мен қызметтерге тапсырыс берудің, тұрмыстық техниканың жай-күйін бақылаудың, тұрғын үй қорын бөлудің және есепке алудың электрондық жүйелерін енгізу арқылы күнделікті мәселелерді шешу үшін өнімсіз шығындарды азайту үшін информатиканы пайдалану қажет. Тұрғын үй-жайлардың ақпараттық ортасын құру, тұрмыстық техниканы кіріктірілген құралдармен қанықтыру, ақпараттандыру, сондай-ақ ақпараттық құралдарды пайдалануға оқытуды ұйымдастыру мәселелерін шешу қажет.

Қоғамдық өмір саласында қоғам мүшелеріне ақпараттың әртүрлі көздеріне және оны өңдеудің жеке құралдарына, соның ішінде ақпараттың реттелмейтін кең таралуының жаһандық жүйесіне кеңірек қол жеткізуді қамтамасыз ету қажет. Бұл мүдделері кең, рухани кемелденуге, адамгершілікке ұмтылатын тұлғаны қалыптастыруға мүмкіндік береді.

4.2 БІЛІМ БЕРУДІ, ОҚЫТУДЫ АҚПАРАТТАНДЫРУ ЖӘНЕ

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ҚАЙТА ДАЙЫНДАУ

Ақпараттандыру процестерінің табысты дамуы үшін білім беру мен оқыту мәселелері өте маңызды. Осы мәселелерді шешудің өзектілігін ескере отырып, бір мезгілде есептеу ресурстарының тапшылығы жағдайында компьютерлік оқыту технологияларына негізделген ақпараттық технологияларды енгізудің әртүрлі нысандарын, соның ішінде интерактивті автоматтандырылған оқыту жүйелерін, тренажерларды, білімі бар сарапшыларды оқыту жүйелерін пайдалану қажет. негіздер және т.б. Мұны істеу үшін сізге қажет:

1. Тәрбие сабақтастығы тұжырымдамасына сәйкес шешім қабылдау «мектеп – кәсіптік мектеп – жоғары оқу орны – кәсіптік қызмет» тізбегі бойынша білім беруді «ұшты» компьютерлендіруді ұйымдастыру мәселелері. Осы мақсатта жергілікті желілерге және автоматтандырылған оқыту жүйелеріне біріктірілген арзан ДК (университеттердегі жұмыс станциясы) негізінде мамандандырылған сыныптарды құру қажет.

Пионерлер сарайларында, оның ішінде аудандық және аулалық компьютерлік клубтарда компьютермен үйірме жұмысын кеңейту, кәсіпорындар мен ұйымдардың компьютерлік техникамен демеушілік жұмысын кеңейту. Коммерциялық компьютерлік оқыту және демалыс орталықтарын құруды қолдау.

2. Барлық университеттерде информатикадан кафедралар немесе мамандықтар ашу республикалар. Педагогикалық жоғары оқу орындарында тиісті кафедраларды құруға ерекше көңіл бөлу.

3. Техникалық жоғары оқу орындарында мамандығына сәйкес, таратылған мәліметтер базасы және мақсатты жұмыс станциялары (конструктор, технолог, агроном, есепші, экономист) бар жергілікті компьютерлік желілерді құруды қамтамасыз ету. Компьютерлік жүйелерде міндетті курстық жұмыс пен дипломдық жобалауды, сонымен қатар студенттердің ақылы өндірістік тапсырыстарды орындауын енгізу.

4. Аспирантурада және докторантурада ғылыми және ғылыми кадрлар даярлауды қамтамасыз ету информатика мен информатиканың басым бағыттарына сәйкес оқытушылар құрамы.

5. Кооперативті және бірлескен кәсіпорындарды кеңінен пайдалану (оқу орталықтары) кадрларды даярлауға арналған. Студенттер мен жас мамандарды еліміздің және шетелдің жетекші университеттерінде оқыту мен тағылымдамадан өтуді кеңейту.

6. Қазақ тіліндегі аудармашылар мен компьютерлермен байланысудың басқа құралдарын жасау және орыс тілдері. Тәжірибе жинақтай отырып, қажет болған жағдайда республиканың басқа ұлттық топтары (ұйғыр, корей, неміс және т.б.) тілдеріне аудармашыларды құру. Бір тілден екінші тілге өзара аудару үшін информатика құралдарын пайдалану қажет.

4.3 ҰЙЫМДАСТЫРУ ЭКОНОМИКАЛЫҚТЫ АҚПАРАТТАНДЫРУ БАСҚАРУ

Республиканың халық шаруашылығын өзін-өзі қаржыландыру және өзін-өзі басқару принциптеріне көшіру жағдайында әртараптандырылған экономиканы басқару, реттелетін нарықтық қатынастарға көшу шеңберінде экономикалық реформаны жүргізу, қоғамды демократияландыру, экономиканың ашықтығы мен тәуелсіздігін кеңейту. әртараптандырылған экономиканың кәсіпорындары республиканың тұтас ақпараттық ресурсын пайдалану негізінде балама және келісілген шешімдерді таңдау кезінде шешім қабылдау процестерін автоматтандырусыз жасай алмайды. Осы мақсатта басқару саласында ақпараттық инфрақұрылымды құру және дамыту қажет: қолданыстағы басқару буындарын ескере отырып – Қазақ КСР Министрлер Кеңесі деңгейінде – Саясаткерлерге арналған ақпаратты өңдеудің автоматтандырылған жүйесі (ASOID)); республикалық ведомствоаралық функционалдық органдар деңгейлерінде: ЕАТП – Қазақ КСР Мемлекеттік жоспарлау комитетінің автоматтандырылған жоспарлаудың бірыңғай технологиясы, ЭСАЖ – Қазақ КСР Мемлекеттік статистика комитетінің бірыңғай статистикалық ақпараттық жүйесі, АСФР – қаржылық есеп айырысулардың автоматтандырылған жүйесі. ҚазКСР Қаржы Министрлігінің, АСФР - ҚазКСР Қаржы министрлігінің Қаржылық есеп айырысулардың автоматтандырылған жүйесі, «Еңбек және әлеуметтік даму» АМУ - Автоматтандырылған жүйе

Қазақ КСР Еңбек жөніндегі мемлекеттік комитеті, МТС АБЖ - Қазақ КСР Мемлекеттік жабдықтау комитетінің материалдық-техникалық жабдықтауды басқарудың автоматтандырылған жүйесі, республикадағы мемлекеттік және басқа банктердің банк операцияларының автоматтандырылған жүйелері; салалық автоматтандырылған басқару жүйелері; ақпарат - аумақтық есептеу жүйелері халық шаруашылық кешендері, сондай-ақ тұрақты нарықтық қатынастарға көшумен байланысты халық шаруашылығын басқару құрылымының дамуына байланысты жаңа автоматтандырылған (ақпараттық) басқару жүйелерін құру.

Республиканың кәсіпорын деңгейінде басқару саласын ақпараттандыру өндіріс алға қойған және еңбек өнімділігін арттыруға бағытталған барлық міндеттер кешенін сапалы жаңаша шешуді қамтамасыз ететін өнеркәсіптік кәсіпорындар мен бірлестіктердің ақпараттық инфрақұрылымын құру міндетімен байланысты. өнімнің сапасы, сонымен қатар өндіріс мәдениеті. Ол үшін цехтардың, учаскелердің және жабдықтардың жұмысы туралы бастапқы деректерді жинау және өңдеу жүйелерінің функционалдық қызметтерінің жергілікті желілерін біріктіретін көп деңгейлі өндірістік және компьютерлік желілерді құруды қамтамасыз ететін бағдарламалық-аппараттық құралдарды құру қажет. өндірістік тапсырмаларды орындау, экологиялық жағдайды талдау және кәсіпорын өмірінің басқа да функцияларын шешу. Өндірістік сектордағы мәліметтерді өңдеудің және басқарудың автоматтандырылған жүйелерін дәйекті интеграциялау және интеллектуалдандыру ғылыми-техникалық прогрестің жоғары қарқынын және оның даму динамизмін қамтамасыз ететін қоғамды ақпараттандырудың басым бағыттарының бірі болып табылады.

Маңызды орын В ақпараттандыру басқару алады Жасалу әртүрлі басқару мақсатындағы автоматтандырылған жұмыс станциялары, ақпараттық және компьютерлік желілер, телекоммуникациялық жүйелер, кәсіпорындар мен ұйымдардың бөлінген білім базалары.

4.4 ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ САЛАСЫН АҚПАРАТтандыру, ЖОБАЙЛЫҚ ЖӘНЕ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ДАЙЫНДЫҚ

ӨНДІРІС (ҒЗТҚЖ, ПҚР және Сауда-өнеркәсіп палатасы)

Өндірілетін өнімнің сапасына, олардың жаңару қарқынына, өнім ассортиментін ұлғайтуға, әзірлеу уақытын қысқартуға, жаңа процестер мен технологияларды, бұйымдар мен материалдарды жасауға және дамытуға, сондай-ақ жобалардың сапасына жоғары талаптар қоя отырып, ғылыми-зерттеу және жобалау жұмыстары саласындағы жұмыс көлемі айтарлықтай артады және өндірістің технологиялық дайындығы. Осылайша, машина жасау кешені үшін тауарлық өнім өндіру көлемінің көрсеткіштерінің динамикасын, негізгі номенклатурадағы өзгерістер мен жаңартулар индексін, өнім үлесін және техникалық-экономикалық сипаттамаларының өсу қарқынын ескере отырып дүние жүзінде өндірілген өнімдердің саны

деңгейде, ҒЗТҚЖ, ПҚР және СКИ бойынша жұмыс көлемі 6 есеге артады.

Ғылыми-зерттеу жұмыстарын, ҒЗТҚЖ және Сауда-өнеркәсіп палатасын ақпараттандырудың мақсаты табиғаттағы, техникадағы және қоғамдағы құбылыстар мен заңдылықтар туралы ғылыми білімдерді меңгеруді жеделдету; өнімдер мен технологиялардың өмірлік циклының кезеңдерінде әзірлеу уақытын қысқарту және сапасын арттыруда «зерттеу – жобалау және құрылыс – өндіріске дейінгі».

Ол үшін ақпараттық ресурстарды алу, жинақтау және пайдалану саласында бастапқы дереккөздерді іздеу мен талдауды, ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды, құжаттаманы автоматтандыруды қамтамасыз ететін автоматтандырылған жұмыс орындары мен жүйелер кешенін құру қажет. кәсіби қарым-қатынас аясын кеңейту. Ғылыми-зерттеу жұмыстарын, ғылыми-зерттеу жобаларын және Сауда-өнеркәсіп палатасын ақпараттандырудың басым бағыты ғылыми зерттеулер мен білім банкерін, құжаттық және нақты ақпаратты автоматтандыру жүйесін құру болып табылады.

4.5 МАТЕРИАЛДЫҚ ӨНДІРІС САЛАСЫН АҚПАРАТТандыру

Өндірістік жүйелерді ақпараттандыру екі бағытта жүреді: 1) енгізілген микропроцессорлық құралдар негізінде технологиялық блоктар мен процестерді ақпараттандыру; 2) өндірісті басқаруды ақпараттандыру.

Қолданылуы кіріктірілген В технологиялық жабдық микропроцестер оған жаңа сапа, жаңа тұтынушылық қасиеттер береді және пайдалану шығындарын азайтады. Жабдықты зияткерлік ету технологиялық процестерді оңтайландыруға, өзін-өзі диагностикалау және төтенше жағдайлардан шығу жолдарын өздігінен бағдарламалау принциптерін енгізуге, оператордың машина жүйесімен «интеллектуалды интерфейсін» құруға мүмкіндік береді. Ақпараттық технология жабдықтары қасиеттері бойынша жұмыстарға ұқсас болады. Материалдық өндіріс саласында қауіпті және төтенше жағдайларда пайдалану үшін роботтық манипуляторлардан басқа кәсіби бағдарланған роботтар мен автономды интеллектуалды роботтар қолданылатын болады.

Микропроцессорлық және есептеуіш техниканы қолдануға негізделген процестер мен өндірістердің технологиялық жабдықтарын ақпараттандырудың қажетті ауқымы өндірістің өсуі, капитал өнімділігін, еңбек өнімділігін және өнім сапасын арттыру үшін белгіленген көрсеткіштерге қол жеткізуді ескере отырып анықталады.

4.6 ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУДЫ АҚПАРАТТандыру

Елде қоршаған ортаны қорғаудың бірыңғай жүйесі жоқ, оның қажеттілігі өте маңызды. Бұл салада ақпараттық инфрақұрылымды енгізу күрделі экологиялық бақылауға мүмкіндік береді

процестерді жүргізеді, қорғау шараларын жоспарлайды және жүзеге асырады, өндіргіш күштерді дамыту және халық шаруашылық кешеніндегі құрылымдық өзгерістер бойынша ұсыныстар әзірлейді.

Ол үшін су объектілерінің, ауаның, топырақтың жай-күйі мен динамикасы туралы жедел ақпарат құралдарын, метеорологиялық процестерді модельдеу жүйелерін, ауа райының әсер етуінің ауқымды процестерін қамтитын жалпыодақтық және аймақтық мониторинг жүйесін енгізу қажет. қоршаған орта жөніндегі ғылыми-техникалық прогресс, ластану процестерін диагностикалау және болжау үшін сараптамалық жүйелер – тазалау немесе жою – экологиялық ортаны қалпына келтіру; аймақтардың бірыңғай экологиялық паспорты. Экологиялық биомониторинг үшін стационарлық және жылжымалы станцияларды, оның ішінде топырақтың, судың және атмосфераның жай-күйі туралы деректерді талдаудың автоматты және автоматтандырылған технологияларын пайдалану қажет; табиғи процестердің сипаттамаларының интеллектуалды сенсорлары; байланыс және деректерді беру жүйелері; жер үсті және су асты, жерүсті және ғарыш станциялары; проблемалық-бағдарланған мәліметтер базасы және білім базасы; берілген аймақтың өзара әрекеттесетін компоненттерінің динамикалық модельдері; экологиялық және экономикалық модельдеуге арналған бағдарламалық жүйелер және т.б.

Әртүрлі бұқаралық бақылау желілерін біріктіру негізінде Республикалық экологиялық бақылау жүйесін (РЭК) құру басым бағыт ретінде белгіленуі тиіс; метеорологиялық, метеорологиялық радиолокациялық, геогеофизикалық (ионосфералық бақылаулар, жердегі магнетизмді бақылау және т.б.), сейсмологиялық және т.б. Қоршаған орта туралы ақпарат көздерінің халықаралық анықтамалық жүйесі (INFOTERA) сияқты экологиялық және ресурстық сипаттағы халықаралық желілермен және дерекқорлармен өзара әрекеттесу; Халықаралық ауылшаруашылық ғылымдары мен технологияларының ақпараттық жүйесі (AGRIS); Қоршаған ортаны бақылаудың ғаламдық жүйесі (GEMS); Потенциалды улы химиялық заттардың халықаралық тізілімі (MRPTCH) және т.б.

Бұл мүмкіндік береді:

- қоршаған ортаны, адам мен жануарлар тіршілігін жақсартуды қамтамасыз ету және флора;

- экологиялық қауіпті жағдайларды модельдеу, далалық зерттеулер апатты салдарға байланысты түбегейлі мүмкін емес; қоршаған ортамен ластанған аймақтарды қалпына келтіру жөніндегі іс-шараларды жоспарлау;

- ірі жобалардың экологиялық сараптамасын жүргізу;

Қазақстан аймақтарының әлеуметтік-экономикалық дамуының бағдарламалары мен жоспарлары;

- жаңадан енгізілген қауіпті өндірістерді экологиялық сауатты орналастыру; ал жұмыс істейтіндер үшін – зиянды және улы өнімдерді тазалауға, жоюға және сақтауға тиімді бақылауды қамтамасыз ету.

4.7 АЛДЫН АЛУ МӘСЕЛЕЛЕРІНДЕГІ АҚПАРАТ ЖӘНЕ Төтенше ЖАҒДАЙЛАРДЫҢ САЛДАРЫН ЖОЮ

Елде төтенше жағдайлардың (ТЖ) алдын алу және зардаптарын жоюдың бірыңғай жүйесінің болмауы республикада осы салада өзара байланысты екі бағытта ақпараттық инфрақұрылымды құруды алдын ала айқындайды:

1. Ұйымдастыру және инженерлік-техникалық ақпараттандыру төтенше жағдайлардың салдарын алдын алу және жою шаралары.

2. Талдау және жою процестерін басқаруды ақпараттандыру

төтенше жағдайдың салдары.

Осы бағыттарды іске асыру үшін республикалық ақпараттық инфрақұрылым негізінде жұмыс істейтін төтенше жағдайлардың ықпалдастырылған ақпараттық жүйесі құрылуы тиіс.

Бұл жүйе төтенше жағдайлардың ықтимал зардаптарын болжау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру, төтенше жағдайлар салдарын жою үшін қажетті күштер мен құралдарды тарту мүддесінде республикалық, облыстық және аудандық деңгейде ақпаратты жинауға, өңдеуге және таратуға арналған.

Бұл ретте өңірлік және салалық деректер банктерінің базасында төтенше жағдайлар туралы республикалық таратылған деректер банкін құруға және дамытуға ерекше назар аудару қажет.

Бұл мүмкіндік береді:

- республикада комиссияның тиімді ақпараттық байланысын орнату дүлей зілзалалар, авариялар, апаттардың алдын алу және олардың зардаптарын жою жөніндегі іс-шараларды жоспарлауға және іске асыруға жауапты кеңестік, шаруашылық және әскери басқару органдарымен барлық деңгейдегі төтенше жағдайлар бойынша;

- болжамдарды жүзеге асыру үшін төтенше жағдайларды математикалық модельдеуді жүзеге асыру көп нұсқалы есептеулер мен төтенше жағдайлардың зардаптарын жедел бағалау, іздестіру-құтқару және авариялық-қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу кезінде қажеттіліктерді, күштер мен құралдарды бөлуді анықтау;

- қолданылған шешімдерді төтенше комиссиялардың қолдауын қамтамасыз ету; зерттеулер жүргізу және төтенше жағдайлар кезіндегі іс-әрекеттер бойынша тиісті лауазымды тұлғаларды оқыту; апат, табиғи апаттар мен апаттар кезінде халықты қорғау жоспарларын автоматтандырылған қолдау.

4.8. АҚПАРАТТЫҚ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫ ҚҰРУ

Функционалды назар аудару процесс ақпараттандыру, анау енгізуге жататын түбегейлі жаңа ақпараттық технологиялар кең ауқымды анықтама алған сапалы жаңа негізді қажет етеді.

заманауи ақпараттық инфрақұрылым.

Сонымен қатар, инфрақұрылым органикалық түрде мыналарды қамтиды:

- қабылдау және беру ортасы, оның ішінде байланыс және тарату құралдары деректер, пайдаланушының терминалдық жабдықтары және қоршаған ортаны пайдалану технологиясы;
- деректер мен білімнің банктер жүйесі (деректер базалары), негізінен салааралық қосымшалар;
- ақпараттық және компьютерлік желілер (жергілікті, институционалдық, аймақтық, республикалық), мәліметтер қорын, қабылдағышты және есептеу ортасын біріктіретін;
- республикалық сияқты республикалық салааралық жүйелердің жиынтығы классификаторларды орталықтандырылған басқарудың автоматтандырылған жүйесі (РАТСЭК), ғылыми-техникалық ақпараттың республикалық автоматтандырылған жүйесі (РАСНТИ), алгоритмдер мен бағдарламалар қорын жүргізудің республикалық автоматтандырылған жүйесі (РФАП) және басқа да бірқатар;
- тұрғысынан ақпараттандыру процесіне қызмет көрсету жүйесі ақпараттық, есептеу және техникалық қызметтердің кең спектрін ұсыну арқылы компьютерлік технологиялар мен ақпараттық ғылымды енгізу және пайдалану.

Спутниктік тарату арналарын пайдалана отырып, цифрлық біріктірілген байланыс желісі негізінде республикалық деректерді беру жүйесін құру қажет. Бұл жаңа ақпараттық технологияларды енгізуді, халықаралық деректер базалары мен деректер банктеріне, сараптамалық жүйелер мен білім базаларына коммерциялық қолжетімділікті, географиялық бөлінген тауар биржаларының, бағалы қағаздар мен еңбек биржаларының жұмыс істеуін және т.б.

Толық инфрақұрылымды құру өте көп капиталды қажет ететін процесс, сондықтан тәжірибелік ақпараттандыру аймақтарын (аудандар, қалалар, облыстар) анықтаған жөн, онда барлық жұмыстар проактивті режимде жүзеге асырылады.

5. РЕСПУБЛИКАДА АҚПАРАТҚА ЖЕТУ ЖОЛДАРЫ

Республиканы ақпараттандыру процестерін жүзеге асырудың негізгі элементтеріне сәйкес экономикалық механизмді құру, заңнамалық және құқықтық актілер кешенін әзірлеу және процесті ұйымдастырушылық басқару құрылымын таңдау ретінде анықтауға болады. барлық деңгейлер.

5.1. ҚОҒАМДЫ АҚПАРАТҚА ДАЙЫНДАУ

Қоғамды ақпараттандыруға үздіксіз дайындау жүйелілікті, сондай-ақ үгіт-насихат, жарнама, кадрларды даярлау және қайта даярлау саласында бірқатар шаралар қабылдауды талап етеді. Олардың ішінде мыналарды атап өткен жөн:

1. Аймақтық информатика орталықтарының кең желісін құру. Осы мақсаттар үшін КСРО Есептеуіш техника және техника жөніндегі мемлекеттік комитет жүйесіндегі ірі және орта информатика орталықтарынан және басқа ведомстволардан шағын кооперативтерге дейін кең мемлекеттік және кооперативтік жүйені құруға назар аудару қажет. Жастар компьютерлік клубтарын, компьютерлік ойындар кітапханаларын, ойын автоматтары мен аудиовизуалды құралдарды дамыту, бірінші қабаттарда клубтар, ойын кітапханалары, информатика орталықтары үшін орын бөлуді ескере отырып, тұрғын үй және басқа да тұрғын үйлердің құрылыс жобаларына өзгерістер енгізуге машықтандыру. Халыққа білім беру жүйесінде жаңа ақпараттық технологиялардың мемлекеттік орталықтарын құру, олардың негізінде интеграцияланған оқу жоспарлары мен бағдарламалары бойынша білім берудің ақпараттық технологияларын әзірлеуді, енгізуді және қолдауды ұйымдастыру, кадрларды даярлауды және оқу-әдістемелік қамтамасыз етуді интенсификациялау және даралау мәселелерін шешу; өмір бойы білім беру орталықтары.

2. Республикалық және жергілікті баспасөзде, радио мен теледидарда ұйымдастыру информатиканы дамыту мәселелерін талқылау, ақпараттандыру идеялары мен озық тәжірибені ілгерілетуге көбірек орын бөлу.

3. Басшылар мен мамандар үшін арнайы курстар ашу компьютерді пайдалануды үйретуге емес, информатиканың мүмкіндіктерін көрсетуге баса назар аудара отырып, халық шаруашылығы; озық тәжірибелерден үйренуді ұйымдастырады және тәжірибеге енгізеді.

4. Шаруашылық тауарларын шығаруды (импорттауды) және халыққа кеңінен өткізуді ұйымдастыру Отандық және шетелдік өндірістің ДК арзан бағамен.

5.2. АҚПАРАТ ҒЫЛЫМ САЛАСЫНДАҒЫ іргелі және қолданбалы зерттеулерді дамыту

Республиканы ақпараттандыру міндеттерін табысты шешу көп жағдайда жұмыс істеп тұрған және жаңадан құрылған ғылыми мекемелер базасында жүзеге асырылатын информатика, есептеуіш техника және байланыс жүйелері саласындағы іргелі және қолданбалы ғылыми зерттеулердің даму деңгейімен анықталады. Қазақ КСР Ғылым Академиясы мен Қазақ КСР Оқу министрлігі шеңберінде, сондай-ақ одақтық республикалардың тиісті ұйымдарымен кеңінен ынтымақтастықта.

Республикада жүргізіліп жатқан жұмыстарды үйлестіру, орталықтандырылған жоспарлау және ақпараттандыруды қаржыландыру шеңберінде келесі іргелі және қолданбалы зерттеулерге артықшылық беру керек:

- перспективалы микроэлектроника технологияларын құру және дамыту және ультра ауқымды интеграцияланған жүйелерді (VLSI) өндіруге арналған аспаптық база;

- жобалау әдістерінің ғылыми негіздерін жасау және дамыту жасанды интеллект жүйелерінің (АИ) сәйкес компоненттерін пайдалануға негізделген ақпараттық технологиялар, мәліметтер базасы мен білім қорын құру, әртүрлі мақсаттағы АЖЖ жүйелері, процестерді басқарудың автоматтандырылған жүйелері, ASNI және т.б.;

- математикалық модельдеу және есептеу әдістерін әзірлеу ұлттық экономиканы болжау, жоспарлау және басқаруда сараптамалық жүйелерді құру бойынша эксперименттер;
 - интегралдаудың теориялық негіздері мен құралдарын құру RSPD, RIVS, RSBD және информатика инфрақұрылымының басқа компоненттерін жобалау;
 - ДК дамыту бойынша ғылыми зерттеулер жүргізу, жеке компьютерлік жүйелерді (ПВЖ), автоматтандырылған жұмыс орындарын және олардың негізінде қазақ тілінде және республиканы мекендейтін халықтардың басқа тілдерінде олармен қарым-қатынас жасау мүмкіндігімен әртүрлі мақсаттағы жергілікті желілерді құру;
 - компьютерлік желілерді біріктіруге арналған шлюз құралдарын әзірлеу әртүрлі мақсаттарға арналған.
- Ғылыми-техникалық прогрестің міндеттерінің ішінде ақпараттандырудың басымдылығын ескере отырып, келесі мәселелерді шешу қажет:
1. Ғылым академиясының ғылыми-зерттеу институттарының материалдық базасын нығайту Қазақ КСР, жоғары оқу орындары және қазіргі заманғы есептеуіш техниканы, зертханалық және метрологиялық жабдықтарды пайдалана отырып, информатика саласында әзірлемелерді жүргізетін басқа ұйымдар.
 2. Қазақ КСР Ғылым академиясының және Қазақ КСР Білім министрлігінің құрылымында құрылсын. мақсатты зерттеулер, информатика және информатика саласындағы ғылыми және инженерлік кадрларды даярлау және қайта даярлау үшін мамандандырылған ғылыми-зерттеу институттары мен университеттер.
 3. Орталық ғылыми-зерттеу институтының филиалын ашу байланыс (TsNIIS).
 4. Ғылыми, әдістемелік, инженерлік орталықтарды құруға машықтану және конкурстық негізде республиканы ақпараттандырудың негізгі мәселелерін шешу үшін уақытша ғылыми ұжымдар. Ұйымдар мен мекемелерді емес, ең алдымен бағдарламалар мен жобаларды қаржыландырыңыз.
 5. Республиканың мемлекеттік ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысуы жөніндегі жұмысты кеңейту. техникалық бағдарламалар, СЭВ-ге мүше елдердің Ғылыми-техникалық прогрестің Кешенді бағдарламасы, сондай-ақ ақпараттық ғылым және компьютерлік технологиялар саласындағы халықаралық зерттеу бағдарламалары мен шетелдік ғылыми орталықтар.

5.3 ИНФОРМАТИКА ӨНЕРКӘСІП КЕШЕНІН ҚҰРУ

Қазақстанда информатиканың заманауи элементтерін өндіру үшін барлық қажетті шикізат пен ғылыми әзірлемелер бар болғанымен, ТҚ және телекоммуникациялық жабдықтардың өзіндік өндірісі жоқ. Бұл, жоғарыда аталған проблемалардан басқа, заманауи әлемдегі коммерциялық серпіліс пен экономикалық дамуды жеделдету үшін негіз болатын жоғары технологиялық өндіріс пен технологияны тиімді және тәуелсіз дамытуға мүмкіндік бермейді. Республика іс жүзінде

информатика және есептеуіш техника саласындағы қоғамдық еңбек бөлінісіне қатыспайды.

Республикадағы ақпараттандыру үдерісінің табысты болуының маңызды принциптері Қазақстанның одақтық және халықаралық еңбек бөлінісіне қосылуы екенін ескере отырып, жұмыстың келесі негізгі бағыттарын белгілеуге болады:

1. Информатиканың техникалық құралдарын шығаратын кәсіпорындар құру және бағдарламалық өнімдерді өндіру.

2. Қазіргі заманғы негізгі компоненттерді шетелден сатып алу дербес компьютерлер мен мемлекеттік немесе бірлескен кәсіпорындарда «бұрауыш» құрастыруды ұйымдастырады.

3. Ұлтты қалыптастыру үшін түбегейлі шаралар қабылдау республика экономикасы информатика өнеркәсіп кешені (КРІ).

Информатиканың өнеркәсіп кешені – информатика құралдарын, ақпараттық технологияларды, автоматтандырылған жүйелерді дамытуды, өндіруді, айналымын (сақтауын, тасымалдауын, өткізуін), пайдалануын және қолданылуын қамтамасыз етуге арналған республика халық шаруашылығының салааралық кешені. және құралдар.

Республикада ақпараттық ғылым салалық кешенін (ІТІ) құру ұзақ уақытты алуы керек. КРІ институционализациясы ұлттық экономиканың барлық дерлік салаларының жиі өзара қайшы келетін мүдделерін қозғайтын ауқымды экономикалық, құқықтық және саяси шешімдерді қажет етеді. Сонымен бірге информатика саласының дамуының негізгі тенденцияларын және осы даму болатын ұйымдық-экономикалық жағдайлар жүйесін анықтау, сонымен қатар кешенді қалыптастыру кезінде осы тенденцияларды ескеру қажет.

КРІ дамытудың басым бағыттары:

1. Жоғары сапалы элементтік база өндірісін ұйымдастыру республикалық өнеркәсіптік микроэлектрониканы құру арқылы сенімділіктің жетекші көрсеткіштері.

2. Аспаптарды теңдестіру және озық дамыту минималды операциялық шығындармен информатиканың барлық құралдарын (АСНИ, CAD, сараптамалық жүйелер және т.б.) жобалау, өндіру және қолдау құралдары.

3. Бұқаралық ақпарат құралдарын шығаратын кәсіпорындардың құрылысы информатика (ДК, PVS, автоматтандырылған жұмыс станциясы, желілік станциялар, интеллектуалды интерфейстер, цифрлық байланыс технологиясы және т.б.).

4. Ақпараттық технологияларды жоғары тиімді пайдалану.

5. бастап кешенді өндірісті автоматтандыру жүйелерін құру барлық деңгейдегі жабдықтарды электронизациялау: ғылыми-зерттеу институты – кәсіпорын (бірлестік) – цех – учаске – робот – станок – бұйым – басқару.

5.4 РЕСПУБЛИКАНЫҢ АҚПАРАТТАНУ ҮРДІСІН БАСҚАРУ

Республиканы ақпараттандыруды басқару процесінде келесі мәселелерді шешу қажет:

1. Негізгі бағыттар бойынша ақпараттық қажеттіліктерді анықтау ақпараттандыру республиканың 2005 жылға дейінгі әлеуметтік-экономикалық даму концепциясын ескере отырып, республиканы ақпараттандыруға жұмсалатын шығындарды және оның қоғамдағы әлеуметтік-экономикалық салдарын бағалау.
2. Республикалық саясаттың саладағы жүзеге асырылу кезеңдерін көрсетіңіз халық шаруашылығының осы процеске қатысатын бөліктеріне әсер етудің мазмұны мен әдістерін анықтайтын ақпараттандыру.
3. Халық шаруашылық кешенін қалыптастыру және дамыту ақпараттандыру үшін қажетті материалдық-техникалық базаны және оны жүзеге асырудың ұйымдық-экономикалық жағдайларын жасауды қамтамасыз ететін информатика саласы.
4. Ақпараттық технологияларды пайдалану процесін реттеу халық шаруашылығының барлық деңгейлері мен буындары мен қоғамдық қызметтің басқа да салаларын қамтиды.

Жоғарыда аталған мәселелерді шешу үшін сізге қажет:

1. Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің жаңа құрамында, нысан ақпараттандыру жөніндегі арнайы комиссия (кіші комитет), ол информатика саласындағы республикалық саясатты айқындап, заңнамалық актілерді тұжырымдауға тиіс.
2. Мемлекеттің атқарушы органының функцияларын жүзеге асыру информатика саласын қалыптастыру үшін ақпараттандыру процестерін басқару.
3. Тұжырымдаманың қабылданған мазмұнына сәйкес жүзеге асыру ақпараттандыру, басқарудың ұйымдық құрылымдарын өзгерту, яғни шаруашылық жүргізу құқығындағы дербес «Қазақпарат» бірлестігін, РСПД құру жөніндегі консорциумдарды, республикада әдістемелік және үйлестіруші орган қызметін атқаратын мәліметтер базасы жүйелерін және ақпараттық технологияларды, т.б. дамып келе жатқан Информатика өнеркәсіп кешенінің құрамдас элементтері ретінде бірлескен қызметтің жаңа нысандары.
4. Мемлекеттік басқару құрылымы да қоғамдық құрылыммен толықтырылуы керек шетелдік фирмалардың қатысуымен кооперативтік қауымдастықтар мен бірлескен кәсіпорындар. Осы мақсаттарда ерікті негізде информатика саласындағы бірқатар бірлестіктерді ұйымдастыруға көмектесу, мысалы:
 - ұлғайту мақсатында ақпараттық технологияларды пайдаланушылардың бірлестіктері электрондық жабдықты пайдаланудың тиімділігі, оларды сапасыз және қымбат жобалардан қорғау, консультациялық, ақпараттық, делдалдық қызметтерді көрсету, монополияға қарсы іс-қимыл және құқықтық қорғау;

- республиканы ақпараттандыруға жәрдемдесу жөніндегі аймақтық бірлестіктер; мысалы, жергілікті Кеңестер, комсомол Жаңа ақпаратты қалыптастыру мақсатында жанындағы ақпараттандыруды, қажеттілікті Қазақстан және баспасөз органдары кеңінен насихаттау т.б.

5. Алдын ала жоспарлау кезеңінде (СРРНТР әзірлеу кезінде, Әлеуметтік - Қазақ КСР-нің экономикалық дамуы, Өндіргіш күштерді дамыту және орналастыру схемасы және әлеуметтік-экономикалық дамудың одақтық құжаттары) ақпараттандырудың халық шаруашылық кешенін дамыту туралы арнайы бөлім қарастырылсын.

6. Үйлестіруді және бақылауды қамтамасыз етуді неғұрлым толық талдау мақсатында Ақпараттандыру үдерісі барысында жоспарлы көрсеткіштер жүйесін қайта қарау және оларды статистикалық есеп беру жүйесімен байланыстыру.

Ұйымдастырушылық-құқықтық шараларды ақпараттандыру жеделдету керек бағытталған, ең біріншіден, микробелсенділіктерді ынталандыру; эмансипация шарттар жұмыс істеу өндіріс, дизайн, пайдалануға беру, делдал, ақпарат, баспа және жарнама информатика саласындағы қызмет; іс-әрекеттің әртүрлі формалары мен түрлеріне.

Ұжымдық және жеке мүдделерді тежейтін тарифтік ставкаларды алып тастауды, жалақыны еңбектің шығынды әдістеріне бағытталған жұмыс көлеміне толығымен тәуелділігін қарастырған жөн.

КСРО Мемлекеттік стандарты әзірлеген автоматтандырылған басқару жүйелері, АЖЖ және АСНИ үшін ГОСТ жүйесін қайта қарау бойынша ұсыныстарды дайындап, тиісті органдарға енгізу кезек күттірмейтін міндет болып табылады. бағдарламалық өнім.

Бәсекеге қабілеттілік пен бәсекеге қабілеттілікті көздейтін ғылыми-конструкторлық жұмыс саласындағы республикалық мемлекеттік тапсырыс туралы ережені енгізу, келісім-шарт негізінде ұйымдарды емес, тақырыптарды нақты қаржыландыру қажет.

Сондай-ақ мемлекеттік тапсырыстарды орындау үшін оларды кеңінен пайдалануды және ТЖК-ны барлық қажетті әлеуметтік кепілдіктермен қамтамасыз етуді көздейтін Уақытша еңбек ұжымдары (ТҰҚ) туралы республикалық ережені әзірлеу қажет.

Республика аймақтарының информатика саласында кәсіпорындар мен ұйымдар құру, қажетті әзірлемелерді қаржыландыру, информатика саласындағы қорларды құру және басқару бөлігінде құқықтарын айтарлықтай кеңейту қажет. Бірқатар заң актілерін енгізу үшін, оларды республикада эксперименттік негізде енгізу құқығына ұмтылу.

Жалпы сипаттағы ақпараттандырудың басқа да заңдық ережелеріне мыналар жатады:

1. Информатикада зияткерлік меншікті қорғау, ол ынталандырады осы саладағы шығармашылық және тиісті өнімдер үшін қатынас нарығын қалыптастырады.

2. Құқықтық мәселелерді шешу, байланысты бірге компьютер

компьютерде сақталған ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізуге әкелетін қылмыстар.

3. Ақпараттың жай-күйін реттеу, ол мыналарды қамтиды:

- елдің кез келген азаматына қолжетімді ақпарат, оны жасыру қабылданбайды;

- сатып алу объектісі болуы мүмкін коммерциялық ақпарат; оның иесіне қойылған шарттар бойынша сату;

- ел азаматтары немесе ұйымдар туралы жеке мәліметтер; олардың мүдделеріне, ар-ожданына, имандылығына және т.б., бөлу тек тиісті тұлғалардың келісімімен ғана мүмкін болатын;

- қандай да бір себептермен құпияны құрайтын мәліметтер; оның тарату мұндай ақпаратқа қатысты мәселелерді бақылауға уәкілетті органдардың рұқсатымен ғана мүмкін болады.

Құқықтық реттеу ақпараттың жай-күйін анықтау үшін ғана емес, өзгерту үшін де қажет.

5.5 ОДАҚҚА ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЕҢБЕК БӨЛІНУІНЕ ҚАТЫСУ

Біздің республиканың ақпараттандыру саласындағы сыни артта қалуын азайтудың нақты факторларының бірі деп санауға болатын одақтық және халықаралық еңбек бөлінісіне қатысу келесі ережелерге негізделуі керек:

1. Республикадағы ақпараттандыру процесі белсенді қатысуды талап етеді Қазақстан одақтық еңбек бөлінісіндегі. Бұл өз кезегінде Қазақ КСР ҒА-да ғылыми орталық құру және республиканы ақпараттандырудың ғылыми-техникалық әлеуетін құрайтын есептеуіш техникасын, байланыс құралдарын және бағдарламалық өнімдерді шығаратын кәсіпорындар салу қажеттілігін анықтайды. .

2. Республиканың халықаралық еңбек бөлінісіне қатысуын қамтамасыз ету; Ең алдымен Қазақ КСР-де әлеуметтік-экономикалық аймақтарды ұйымдастыру үшін ең шешуші қадамдар қажет.

Бұл саладағы жинақталған әлемдік тәжірибе оларды ұлттық экономикалардың локомотивтеріне айналдырып, жоғары тиімділігін көрсетеді. Арнайы экономикалық аймақтарды құруға тек дамушы елдер ғана емес, сонымен қатар дамыған капиталистік елдер – АҚШ, Жапония және т.б. баратындығы тән. Осылайша, АҚШ-та 1985 жылы 123 еркін сауда аймағы болды, ал барлық штаттарда микро және радиоэлектроника кәсіпорнын құруға ерекше көңіл бөлінді.

Арнайы экономикалық аймақтарды құру бірінші кезекте бұрын экономикалық игерілмеген, бірақ бастапқы және қайталама шикізат көздеріне, ең алдымен түсті және фосфор өнеркәсібінің қалдықтарына жақын аймақтарда ұйымдастырылуы тиіс.

Шетелдік капиталды және технологияларды тарту үшін жеңілдікті салық режиміне көшу, бірлескен кәсіпорындарды белгіленген салықтан (10-15 жылға) босату, салынған капиталдың қайтарылуына кепілдік беру және инвестициялар мен пайданы еркін аудару құқығын шектеу, шектеу. өндірістің технологиялық тиімділігіне байланысты Қазақ КСР Еңбек кодексінің және кәсіподақ қызметінің әсері.

Республикада ақпараттандыру саласында жұмыс істейтін бірлескен кәсіпорындар құруға бар күш-жігерді жұмсау қажет. Бұл нарықты жабдықтап, бағдарламалық қамтамасыз етумен және ақпараттық қызметтермен қанықтырады.

Бірінші кезеңде халық шаруашылығын ЭЕМ-мен қанықтыру, тәжірибе жинақтау және кадрлар даярлау мәселелерін шешу үшін құрастыру өндірісін ұйымдастыруға көңіл бөлу қажет. Даму барысында жартылай автоматтандырылған және автоматтандырылған өндірісті құруға көшіңіз.

Батыс Еуропа елдерінің, Жапонияның, Қытайдың және т.б әр уақытта экономикалық серпіліс жасаудың негізгі факторларының бірі студенттер мен жас ғалымдарды, конструкторлар мен технологтарды шетелде жаппай оқыту болды. Осы тәжірибені пайдаланып, студенттер мен жас мамандарды озық елдерде оқытуды ұйымдастыру, озық білімі мен технологиясы бар мамандардың жаңа толқынын дайындау қажет.

6. РЕСПУБЛИКАДА АҚПАРАТТАНДЫРУДЫҢ ДАМУ КЕЗЕҢДЕРІ

Республиканы ақпараттандырудың даму кезеңдерін қалыптастыру дәйекті жүзеге асырудың маңызды факторы болып табылады. Оларды жүзеге асыру тиісті кезеңдерге арналған нақты бағдарламаларда көрсетілуі керек.

Бірінші кезең 1989-1995 жж. қамтамасыз ету керек:

- құру негізгі әлеуметтік, экономикалық, ұйымдық - республиканы ақпараттандырудың құқықтық, ғылыми-техникалық шарттары;

- нақтылау қолданыстағы оқыту жүйесінің құрылымы Және информатика және компьютерлік технологиялар саласындағы кадрларды қайта даярлау, мамандандырылған оқу орнын құру және білім берудің жаңа ақпараттық технологиясын талаптарға және енгізуге сәйкес жоғары оқу орындарының қолданыстағы желісін дамыту;

- информатикада іргелі және қолданбалы зерттеулерді дамыту; Жұмыс істеп тұрған және жаңадан құрылған ғылыми мекемелер мен жоғары оқу орындарының базасында информатика, кибернетика, экономика және құқық және басқа да сабақтас ғылымдар, Қазақ КСР Ғылым академиясы жүйесінде информатика мәселелері институтын құру;

- компьютерлендіру процестерін жүзеге асыру - халық шаруашылығын жарақтандыру, әлеуметтік сала, компьютерлік технологияларды, перифериялық жабдықты пайдалана отырып, басқару, ғылыми-зерттеу және білім беру қызметі, элементтік және жөндеу базасын құру;

- бөлінген банктермен жергілікті компьютерлік желілерді құру
кәсіпорындар мен ұйымдардың мәліметтері, салалық және аумақтық желілер мен
автоматтандырылған жүйелерді дамытуда қолданыстағы негіздерді пайдалану;

- типтік жобалық шешімдерді әзірлеу (әсіресе әлеуметтік салада)
тиісті кадрларды дайындау арқылы халыққа кезекке тұру үшін қызмет
көрсету жүйелерін құру;

- өнеркәсіп кешенін ұйымдастыру бойынша іс-шараларды жүргізу
одақтық және халықаралық еңбек бөлінісіне белсенді қатысатын информатика;

- республиканың ақпараттандыру инфрақұрылымының тәжірибелік аймағын құру;
спутниктік деректерді беру жүйесінің фрагменттері.

Эксперименттік аймақта халыққа ақпараттық қызмет көрсетуді қамтамасыз
ету үшін кезек жүйелері сынақтан өткізілетін болады: көліктің барлық түрлеріне
билеттерді автоматтандырылған сату; халықтың қолма-қол ақшасыз төлемдері
үшін магниттік карталарды (болашақта электронды карталар) енгізу;
медициналық көмектің профилактикалық және диагностикалық жүйелері; сауда
ақпараттық-анықтамалық қызмет; ғылыми және ақпараттық қызметтер; BT
жабдықтарын іске қосу, іске қосу және техникалық қызмет көрсету; есептеу
қызметтерін көрсету және компьютерлерді пайдалана отырып бос уақытты
ұйымдастыру.

Екінші кезең 1996-2000 жж. қамтамасыз ету керек:

- компьютерлендіру мен ақпараттандыру процесін тереңдету және кеңейту
барлық бағыттар бойынша республикалар;

- арзан ДК шығару үшін базалық қуаттарды құру және дамыту;

PVS, автоматтандырылған жұмыс станциялары, микропроцессорлар және VT және телекоммуникацияның басқа
құралдары. Осылайша, кәсіпорындарды, ұйымдарды және халықты ТҚ құралдарымен қамтамасыз ету деңгейі 85-95%-
ға дейін көтеріледі;

- коммерциялық және коммерциялық емес банктер желісін ҰАТ дамыту және дамыту
деректер және білім банктері;

- қалыптастыру республикалық кешен өнеркәсіп
есептеу техникасы;

- ұзарту Және жүзеге асыру өзара әрекеттесулер тәжірибелі аймақтар
одақтық есептеуіш желілермен республиканы ақпараттандыру
инфрақұрылымы;

- жетістік саладағы оқу үдерісін 100% компьютерлендіру
халық шаруашылығы мамандарын оқыту, даярлау және қайта даярлау.

Үшінші кезең 2001-2005 жж. қамтамасыз ету керек:

- негізгі бағыттарды ақпараттандырудың республикалық кешенін құру
кәсіпорынның қызметі;

- адам өмірінің барлық салаларына құралдарды енгізуді аяқтау

ғылыми ақпараттық технологияларды, мәліметтер қорын және білім қорларын, жасанды интеллект жүйелерін ақпараттандыру;

- ең соңғы кезек жүйелерін жаппай енгізу
- электронды пошта, электронды кітапхана, электронды басылым, телемәтін, телефакс, бейне мәтін және т.б.);
- жұмыс орындарын жаппай автоматтандыруды, электрондытандыруды жүзеге асыру жабдықтар, өндірісті роботтандыру және т.б.)
- дамыған республикалар мен елдермен алшақтықты барынша азайту олардағы ақпараттандыру процестерінің даму перспективаларын ескере отырып, информатика саласы; республиканың бәсекеге қабілетті ғылыми-техникалық әлеуетін құру.

7. АҚПАРАТТЫ ДАМУҒА ҮШІН БАҚЫЛАУ КӨРСЕТКІШТЕРІ ЖӘНЕ ОНЫҢ ТИІМДІЛІГІН БАҒАЛАУ

Осы Тұжырымдама шеңберінде республиканы ақпараттандыру процесі мынадай экономикалық және әлеуметтік нәтижелерді алуды көздейді:

1. Ақпараттық-есептеу қызметтерінің көлемін жоспарлы ұлғайту 1000 руб. халық шаруашылығы салаларының жалпы өнімі 1986 жылғы 0,3 рубльден 30 рубльге дейін. 2000 жылы және 45 рубльге дейін. 2005 жылы республикаға XIV бесжылдықта 2 миллиард рубль қосымша ұлттық табыс алуға мүмкіндік береді. XV бесжылдықта 2,8 млрд. еңбек шығындарын үнемдеу арқылы.

2. Іскерлік шешімдердің сапасы мен тиімділігін арттыру, ұйымдық-шаруашылық басқаруды жетілдіру еңбек, материалдық және қаржылық ресурстарды үнемдеу, қаражаттар мен еңбек объектілерінің айналымын жеделдету арқылы қол жеткізілген кемінде 4-4,5 миллиард рубльге бағалануы мүмкін.

3. Конструкторлардың, технологтардың автоматтандырылған жұмыс орындарын енгізу, жүйелер компьютерлік жобалау олардың еңбек өнімділігін 10-20 есеге арттырады. Республика масштабында мұны ұлттық табыстың 250 - 300 миллион рубль мөлшерінде өсуі ретінде бағалауға болады.

4. Кезек жүйесін енгізу мүмкіндік береді жұмыс уақытының өнімсіз ысыраптарын айтарлықтай қысқарту, адамның бос уақытының мәдени және білім деңгейін көтеруге арналған бөлігін ұлғайту, өнімдер мен қызметтерді бөлудегі әлеуметтік шиеленісті азайту, қызмет көрсету саласындағы көлеңкелі экономиканың ауқымын азайту.

Қызмет көрсету саласы мен күнделікті өмірді ақпараттандырудың негізгі нәтижесі халықтың өмір сүру сапасы мен деңгейін көтеру және жұмысшылардың бос уақытын көбейту болып табылады.

Осылайша, күтілетін әсердің жалпы бақылау сомасы, біздің бағалауымыз бойынша, 8 - 10 миллиард рубльді құрайды. XIII - XV бесжылдықтарға арналған.

Тұжырымдамада көрсетілген көлемді ақпараттандыру бағдарламасы оны жүзеге асыру үшін қомақты ресурстарды тартуды талап етеді. Сонымен қатар, қаржыландырудың көп көздері принципінә сәйкес мемлекеттік бюджет XIII бесжылдықтағы 25%-дан XV бесжылдықтағы 20%-ға дейін қабылдануы тиіс.

жалпы шығындар. Қалған қаражатты кәсіпорындар мен ұйымдардың мүмкіндіктерін тарту арқылы қамтамасыз ету керек.

Сарапшылардың пікірінше, ақпараттандыруға кететін шығындардың минималды сметасын келесідей ұсынуға болады:

- ғылыми-зерттеу жұмыстарын бюджеттік

қаржыландыру: XII өкшесі – 100 млн. ысқылау.

XIV өкшесі – 100 миллион рубль. XV өкшесі – 100

миллион рубль.

- ғылыми-зерттеу, жобалау-конструкторлық жұмыстарды қаржыландыру (бағдарламалауды қоса алғанда) кәсіпорындар мен облыстық бюджеттер есебінен:

XII өкшесі – 300 миллион рубль. XIV

өкшесі – 400 миллион рубль. XV

өкшесі – 400 миллион рубль.

- ҚТ қорларын пайдаланатын республикалық орталықтандырылған күрделі салымдар және байланыс жүйелері:

XII өкшесі – 300 миллион рубль.

XIV өкшесі – 300 миллион рубль.

XV өкшесі – 300 миллион рубль.

- кәсіпорындардың күрделі салымдары және облыстық бюджеттердің қаражаттары: XII өкшесі – 300 миллион рубль. XIV өкшесі – 400 миллион рубль. XV өкшесі – 500 миллион рубль.

Ақпараттандыруға кеткен жалпы шығындар:

XII өкшесі – 1000 миллион рубль.

XIV өкшесі – 1200 миллион рубль.

XV өкшесі – 1300 миллион рубль.

Барлығы үш бесжылдық жоспарда шығындар 3,5 миллиард рубльді құрайды. оның ішінде бюджеттік қаражат есебінен 1,2 млрд.

8. ҚОРЫТЫНДЫ

Ұсынылып отырған Ақпараттандыру Тұжырымдамасы КСРО-ның ұлттық стратегиясын ескере отырып, республикадағы осы процестің келешегі туралы жұмыс тобының көзқарасын көрсетеді.

Жұмыс тобы Тұжырымдамамен жұмыс істеу барысында мүмкін болатын кемшіліктер мен кемшіліктерді, спецификаның жоқтығын және дәлелсіз дәлелдерді біле отырып, тек негізгі, негізгі проблемалар мен міндеттерді қамти алды. Басты мақсат республиканы ақпараттандыру сияқты жаһандық үдерістің контурларын анықтау, осы мәселе бойынша ең маңызды шешімдерді әзірлеуге бастапқы серпін беру болды.

Республиканы ақпараттандырудың мәлімделген стратегиясын жүзеге асыру кеңестік қоғамды үздіксіз қайта құру, әлемдегі саяси жағдайды жақсарту, демократияландыру мен жариялылық үдерістерін тереңдету, республиканың тәуелсіздігін жан-жақты кеңейту жағдайында ғана мүмкін болады. одақтас республикалардың әлеуметтік-экономикалық мәселелерін шешуде.

Жобалық шешімде Тұжырымдаманы Қазақ КСР Министрлер Кеңесі Президиумының Есептеуіш техниканы пайдалану және информатиканы дамыту жөніндегі комиссиясында, есептеуіш техниканы пайдалану және есептеу мәселелері жөніндегі республикалық кеңесте талқыланып, негізінен мақұлданды. автоматтандырылған жүйелерді әзірлеу, сондай-ақ министрліктерде, ведомстволарда және аумақтық органдарда талқылаулар кезінде. Жобаны талқылау барысында түскен ескертулер мен ұсыныстар негізінде Тұжырымдаманың соңғы нұсқасы пысықталды.

Тұжырымдаманы Қазақ КСР Министрлер Кеңесі Президиумының Есептеу техникасын пайдалану және информатиканы дамыту жөніндегі комиссиясы құрған жұмыс тобы әзірледі (1989 жылғы 26 қаңтардағы хаттама), құрамында:

Әмербаев В.М. - жұмыс тобының жетекшісі, Қазақ КСР Ғылым академиясының академигі

Әшімов А.А. - жұмыс тобы басшысының орынбасары, мүшесі -
Қазақ КСР Ғылым академиясының корреспонденті

Асаубаев Қ.Ш. - техника ғылымдарының докторы, ҚазПТИ Қазақ КСР Білім министрлігі Байзақов С.Б. -

экономика ғылымдарының докторы, Қазақ КСР Мемлекеттік жоспарлау комитетінің жанындағы АПУ

ҒЗИ Белоусов В.И. - ф.ғ.д., Қазақ КСР Мемлекеттік жоспарлау комитеті жанындағы НИЭПин Буранбаев

Б.Ж. - Қазақ КСР Мемлекеттік жоспарлау комитеті

Қолыбаев О.Қ. - экономика ғылымдарының докторы, Қазақ КСР ҒА Экономика

институты Сәрсенбаева А.А. - Қазақ КСР Мемлекеттік статистика комитеті төрағасының

орынбасары Сарыпбеков Ж.С. - ф.ғ.д., ҚазПТИ Қазақ КСР Білім министрлігі Реуцкий Ю.В.

- ф.ғ.к., ҚазҰПО ВТИ ГКВТИ КСРО

Топоров В.И. - ф.ғ.к., «Жүйелік инженерия» ҚазҰПО, Электротехникалық және техникалық жабдықтар министрлігі

КСРО

Тұңғышбаев А.М. - Қазақ КСР Байланыс министрінің бірінші орынбасары Өтембаев Е.А. -

ф.ғ.д., Қазақ КСР Мемлекеттік жоспарлау комитеті жанындағы АПУ ғылыми-зерттеу

институты Хусаинов Ж.С. - ф.ғ.к., ҚазҰПО ВТИ ГКВТИ КСРО

Тұжырымдаманы әзірлеуге ұйымдық-әдістемелік басшылықты Қазақ КСР Мемлекеттік жоспарлау комитеті жанындағы Есептеу техникасы, информатика және стандарттау бас басқармасы (В.И.Песин жолдас) жүзеге асырды.

Жұмыс тобы әлеуметтік-экономикалық бөлімнің консультантына Тұжырымдаманы әзірлеуге жемісті және сындарлы қатысқаны үшін алғысын білдіреді.

Қазақстан Компартиясы Орталық Комитеті В.Н.Давыдов жолдасқа мен Қазақ КСР Министрлер Кеңесі Іс басқармасының ғылым және техника бөлімінің бас маманы Кравчук жолдас А.В.

Сондай-ақ жұмыс тобы Қазақ КСР Мемлекеттік жоспарлау комитеті жанындағы АПУ ғылыми-зерттеу институтының, Қазақ КСР Ғылым академиясының Математика және механика институтының, Қазақ КСР Байланыс министрлігі ұжымына қатысқандары үшін алғыс білдіреді. Тұжырымдаманы дайындау кезінде министрліктер, ведомстволар, республикалық және облыстық уәкілетті органдардың қызметкерлері Тұжырымдаманың жобалары нұсқалары бойынша өз ескертулері мен ұсыныстары үшін.

Жетекші жұмыс істейді топтар,

Қазақ КСР Ғылым академиясының академигі

_____ В.Амербаев

Жұмыс тобы жетекшісінің орынбасары,

Қазақ КСР Ғылым академиясының

корреспондент-мүшесі

_____ Әшімов Ә

МАЗМҰНЫ

	6.
1. Кіріспе	2
2. Республикаларды ақпараттандырудың мақсаты	4
3. Республиканы ақпараттандырудың негізгі принциптері	5
4. Республиканың ақпараттандыру бағыттары	7
4.1. Әлеуметтік саланы ақпараттандыру	8
4.2. Білім беруді ақпараттандыру, кадрларды даярлау және қайта даярлау	9
4.3. Ұйымдық-экономикалық басқаруды ақпараттандыру	10
4.4. Ғылыми зерттеулер саласын ақпараттандыру, өндірісті жобалау және технологиялық дайындау (ҒЗТҚЖ, ПҚР және Сауда-өнеркәсіп палатасы)	он бір
4.5. Материалдық өндіріс саласын ақпараттандыру	12
4.6. Қоршаған ортаны қорғауды ақпараттандыру	12
4.7. Төтенше жағдайлардың алдын алу және зардаптарын жою мәселелері бойынша ақпараттандыру	14
4.8. Ақпараттық инфрақұрылымды құру	14
5. Республикаларды ақпараттандыруға жету жолдары	15
5.1. Қоғамды ақпараттандыруға дайындау	15
5.2. Информатика саласындағы іргелі және қолданбалы зерттеулерді дамыту	16
5.3. Информатика өнеркәсіп кешенін құру	17
5.4. Республиканы ақпараттандыру процесін басқару	19
5.5. Кәсіподақ пен халықаралық еңбек бөлінісіне қатысу	21
6. Республиканың ақпараттандырудың даму кезеңдері 7	22
Ақпараттандыруды дамытудың мақсатты көрсеткіштері және оның тиімділігін бағалау	24
8. Қорытынды	25

Бум пішімі 60 84 Том 2 л. № 2781. 25. IX 90 Шин. 100

ҚазКСР Мемлекеттік жоспарлау комитетінің баспаханасында ротапринтта басылған, көш. Мира, 115.